

Dette udvidet resumé er udgivet i det elektroniske tidsskrift **Artikler fra Trafikdage på Aalborg**

Universitet

(Proceedings from the Annual Transport Conference at Aalborg University)

ISSN 1603-9696

<https://journals.aau.dk/index.php/td>

trafikdage
NY VIDEN & NETVÆRK

Vejdirektoratets puljer til offentligt tilgængelige ladestandere

Lea Andreasen, lea1@vd.dk, AC-medarbejder, Vejdirektoratet

Thor Daniel Hansen, tdh1@vd.dk, AC-medarbejder, Vejdirektoratet

Eva Fribo Dalgaard, efn@vd.dk, AC-medarbejder, Vejdirektoratet

Abstrakt

Vejdirektoratet administrerer en række puljer til grøn omstilling af transport. Herunder er fire puljer målrettet opstilling af offentligt tilgængelige ladestandere. Formålet med disse puljer er at støtte udbredelsen af infrastrukturen til ladning af elbiler i Danmark. Der er frem til marts 2023 givet tilsagn til 742 projekter i puljerne.

Indledning

Vejdirektoratet administrerer en række statslige tilskudspuljer, der har til formål at understøtte udviklingen i den grønne omstilling af transport i Danmark. Fire af disse puljer støtter opstilling af ladestandere til el-biler, og nærværende dokument har til formålet at opridse, hvordan puljerne er tilrettelagt, og give et billede af, hvordan midlerne er blevet udmøntet. Der sættes fokus på det overordnede formål for puljerne, de politiske aftaler og finansiering de udspringer af. Herefter gennemgås centrale krav og kriterier for tildelingen af tilsagn til projekter, hvorefter der tegnes et billede af de projekter, der er givet tilsagn til. Overordnet set kan det nævnes, at den første af de statslige tilskudspuljer til opstilling af offentligt tilgængelige ladestandere blev vedtaget i 2020, mens den seneste har ansøgningsfrist 30. april 2023. Puljerne afsluttes 2-3 år efter, der er givet tilsagn om tilskud. Der er i marts 2023 givet tilsagn om tilskud til 742 projekter for opstilling af ladestandere med et samlet tilsagnsbeløb på lige knap 194,5 mio. kr.

Puljerne og deres formål

Puljerne, deres formål og finansiering er blevet besluttet i en række politiske aftaler. Med udgangspunkt i disse aftaler, samt afsætning af midlerne på finansloven, administrerer Vejdirektoratet puljerne. Der er fire statslige tilskudspuljer, der specifikt er målrettet at støtte opsætningen af ladestandere ved det danske vejnet, med det formål at øge tilgængeligheden for brugere af elbiler i hele landet. Her følger en gennemgang af disse fire puljer, de politiske aftaler og finansieringen der ligger bag.

Aftalen om grøn transport blev politisk vedtaget den 3. april 2020, og i forbindelse med udmøntningen af puljen afsattes 49,9 mio. kr. til udbredelse af ladeinfrastruktur til elbiler 2020. I denne pulje blev der givet tilsagn om tilskud for i alt 54,4 mio. kr. til 126 projekter. At tilsagnsbeløbet blev højere end det oprindelige beløb i puljen skyldes overførsel af midler fra en anden pulje, hvor alle midler ikke blev udmøntet på grund af for få ansøgninger.

Puljen til offentligt tilgængelige ladestandere 2022 udspringer af Aftalen om grøn transport, der blev vedtaget 25. juni 2021, hvor 64,4 mio. kr. blev afsat. Denne pulje havde ansøgningsperiode i januar 2022, og der blev givet tilsagn for ca. 64,3 mio. kr. fordelt på 241 projekter.

Aftale om udmøntning af midler i puljen til grøn transport fastlagde dels puljen til offentligt tilgængelige ladestandere på private arealer 2022, dels puljen til offentligt tilgængelige ladestandere på kommunale arealer 2022/2023. Puljen til ladestandere på private arealer havde oprindeligt 49 mio. kr. afsat, men der blev givet tilsagn for ca. 69,1 mio. kr., da der igen blev tilført ekstra midler fra en anden pulje. I Puljen til opsætning af ladestandere på kommunale arealer er der afsat 98 mio. kr., og pr. marts 2023, er der endnu

ikke afsluttet ansøgningsperioden, og puljen er derfor ikke helt tømt. Frem til slutningen af marts er der givet tilsagn på 6,6 mio. kr. til 129 projekter i kommunepuljen.

Tabel 1. Puljer til udbredelse af ladestanderinfrastruktur administreret af Vejdirektoratet.

Pulje	Puljens oprindelige størrelse (mio. kr.)	Tilsagnsbeløb (mio. kr.)	Antal projekter
Pulje til udbredelse af ladeinfrastruktur til elbiler 2020	49,9	54,4	126
Pulje til offentligt tilgængelige ladestandere 2022	64,4	64,3	241
Pulje til offentligt tilgængelige ladestandere på private arealer 2022	49	69,1	246
Pulje til offentligt tilgængelige ladestandere på kommunale arealer 2022 / 2023 ¹⁾	98	6,6	129
I alt:	261,3	194,4	742

Note: 1) Kommunepuljens tilsagnsbeløb og antal projekter pr. 31. marts 2023. Puljen har ansøgningsfrist 30. april 2023

Som det fremgår af Tabel 1, er der ved en opgørelse lavet i slutningen af marts 2023 givet tilsagn på i alt ca. 194,4 mio. kr., til samlet 742 projekter. Hertil forventes yderligere ansøgninger til kommunepuljen frem til ansøgningsfristens i slutningen af april.

Krav og kriterier til projekterne

I tilrettelæggelsen af puljerne fastlægges en række krav og tildelingskriterier. Visse krav er udelukkende i den forstand, at hvis projekterne ikke lever op til disse, vil der ikke kunne gives tilsagn om tilskud. Til sammenligning benyttes tildelingskriterierne til at udvælge projekter i tilfælde af, at der bliver ansøgt om flere midler, end der er i puljen. Tildelingskriterierne bliver således kun relevante når der er behov for prioritering mellem ansøgningerne.

I den første pulje var det et krav, at projekter enten havde til formål at opsætte eller opgradere hurtig- eller lynladestandere eller at der var tale om udviklings- og demonstrationsprojekter af koncepter for opsætning af ladeinfrastruktur i byer. I de efterfølgende to puljer var det et krav, at den opstillede infrastruktur var lyn- eller hurtigladestandere. Hurtigladestandere defineres ved at have en ladeeffekt på mellem 50 og 149 kW. Lynladestandere defineres ved at have en ladeeffekt på 150 kW eller derover. Normalladere, med en lavere ladeeffekt kunne derfor kun støttes i den første pulje. Hertil kommer kravet om, at ladestanderne skal være offentligt tilgængelige. Det medfører dels, at ladestanderne skal opsættes på områder, der er kan tilgås af alle, samt at selve ladestanderen skal kunne benyttes af alle - også af brugere, der ikke har en specifik abonnementsordning. Dette sikres ved, at der som minimum kan betales for opladningen med betalingskort, som nu også er et krav jf. AFI-loven.

Kriterier for udvælgelse af puljerne har varieret mellem puljerne og er blevet tilpasset på baggrund af erfaringer man har gjort sig, og på grund af ændringer i fx lovgivning eller brugen af elbiler og dermed

markedet for ladestandere. Visse af kriterierne for tilsagn er til stede i flere af puljerne. F.eks. kriterierne for geografisk dækning ift. eksisterende ladeinfrastruktur, ladeeffekt ift. støttebeløb og ikke mindst projektets modenhed. I nogle puljer har der været andre kriterier så som; pris for ladning for ikke-abonnenter, ansøgers medfinansieringsgrad og projektets CO2-påvirkning.

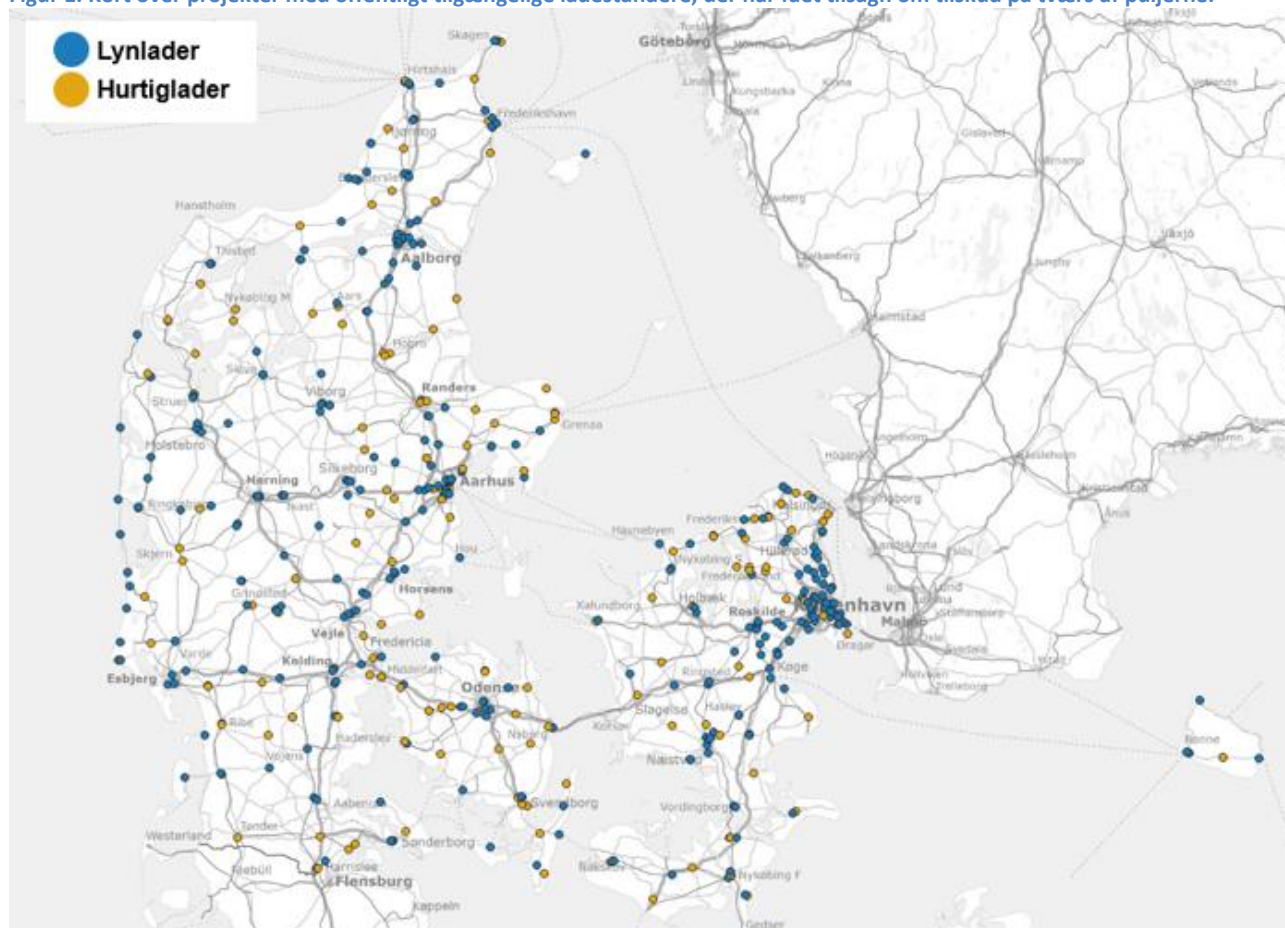
Kommunepuljen 2022 adskiller sig fra de andre ladestanderpuljer ved, et anderledes krav for at opnå statslig medfinansiering. Når en kommune har sat lokationer for ladestandere i udbud, kan kommunen søge tilskud hvis det viser sig at udbuddet kræver kommunal medfinansiering for at kunne lade sig gøre. Kommunen kan i så fald søge om statslig medfinansiering til 50 % af den kommunale betaling til den private ladestanderoperatør.

Projekterne

De følgende tal medtager ikke tal fra puljen målrettet kommunerne, da ansøgningsperioden endnu ikke er overstået. De projekter, der er givet tilsagn til i puljerne til ladestandere på private arealer, omfatter 214 projekter med hurtigladere (50 – 149 kW) med i alt 272 hurtigladestandere og 393 projekter med lynladere (150+ kW) med i alt 590 lynladestandere. Af figur 1 fremgår den geografiske fordeling af ladestanderne i projekterne.

Der skal dog tages forbehold for, at disse tal baserer sig på tilsagn om tilskud, og dermed ikke er et udtryk for, hvilke projekter, der endeligt er opført. Det opleves løbende, at projekter af forskellige årsager ikke kan gennemføres og derfor ikke bliver sat op.

Figur 1. Kort over projekter med offentligt tilgængelige ladestandere, der har fået tilsagn om tilskud på tværs af puljerne.

Note: Kortet inkluderer ikke projekter fra kommunepuljen. Det fremgår ikke af kortet, om projekterne er gennemførte eller hvis placeringen af ladestanderne i den oprindelige ansøgning efterfølgende er blevet ændret.

Andre puljer til grøn omstilling af transport

Udover de puljer, der er gennemgået her, administrerer Vejdirektoratet også puljer til grøn omstilling af erhvervstransport. Her er en række projekter blevet udført eller under udvikling. F.eks. kan der nævnes opførelsen af påfyldningsstationer for brint og opsætning af ladestandere til el-busser. Derudover er der også en ny pulje på vej, der har til formål at fremme brugen af el-delebiler. Denne forventes at have ansøgningsperiode hen over sommer og efteråret 2023.

Opsamling

Vejdirektoratet administrerer en række puljer til grøn omstilling af transport. Herunder er fire puljer målrettet opstilling af offentligt tilgængelige ladestandere. På baggrund af puljerne er der frem til marts 2023 givet tilsagn til 742 projekter. Disse projekter er fordelt bredt på Danmarkskortet.